

Nám už dobre známy výrobca reproduktorov pri svojich názvoch často načiera do starovekej mytológie a tak ma neprekvapil ani názov a ani prvé riadky textu opisujúceho vlajkovú loď, firmy XAVIAN: Prometheus, stvoriteľ človeka z hlíny a dažďovej vody. Prometheus, titan, ktorý vrátil ľuďom oheň, aby zlepšil ich život. Prometheus, symbol odvahy a myšlienky, že si ľudia zaslúžia veci božské.

XAVIAN PROMETEO

AUTOR MIROSLAV MAGLEN
FOTO XAVIAN

Mýtus a či skutočnosť?

● Po dlhej ceste do hlavného mesta Českej republiky sme dorazili k industriálnej budove starého mlyna v Hostiviciach u Prahy zrekonštruovanej na sídlo firmy.

Zaparkovali sme vedľa Robertovho ekologického hybridu, vybehli po pár schodíkoch a tam nás už vítali zamestnanci firmy. Prešli sme miestnosťou, kde bola expozícia všetkých modelov, ktoré firma počas svojej existencie vyrábala. Po krátkej prehliadke aj s výkladom sme sa usadili do pohodlného kresla v posluchovej miestnosti.

Nikdy som si nebol až taký istý, či si my ľudia skutočne zaslúžime „to božské“ od onoho mýtického Prometea, ale občerstvenie s talianskou kávou, ktoré nám pripravili, v okamihu po dlhej ceste na nás skutočne pôsobilo božsky. Od stolíka s občerstvením a množstvom cédečiek sa môj pohľad zdvihol a zamieril hore a dopredu k dvom monolitom z masívneho orechového dreva...

Chvíľu som rozmýšľal, či mi nezamiešali niečo do nápoja a či som sa nepreniesol do Kubrikovej Vesmírnej odyssey...

Práve tam monolit priniesol život a vývoj... Našťastie som už bol zvyknutý na stojanovky ORFEO (test uverejnený v minulom čísle) a tak som opustil svet fantázie a o chvíľu som sa cítil opäť vo svojej koži.

XAVIAN PROMETEO

Tie isté známe zaoblené tvary, krásna povrchová úprava, čisto orechové drevo, presne ako sme už písali v predchádzajúcom článku. V konštrukcii nie sú použité žiadne lisované piliny, žiadna drevotrieska a aj vnútorné deliace priečky sú z rovnakého dreva ako aj povrch. Hrúbka týchto orechových dosiek je 2,3 cm a tlmenie je kombinácia peny, vlny a bitumenu. Znova pripomínam, že každá ozvučnica je po zostavení a zlepení ešte znova dosušovaná, a to aj napriek tomu, že dosky na výrobu sú vysušené a selektované.

Povrchová úprava dreva je dokonalá a ku kvalitnému vyhotoveniu, na ktoré sme už zvyknutí pri ORFEOVI, pribudla výška a štyri basové meniče s priemerom 180 mm a konštrukčnými vlastnosťami, ako má stredobas. Káblové terminály sú pozlátené, umiestnené v dolnej časti zadnej steny a na rozdiel od ORFEA umožňujú iba klasické zapojenie, bi-wiring a bi-amping.

Zadnú stranu zdobia ešte dva zaoblené basreflexové výfuky a celý reprobox je upevnený na podstavci z tmavej českej žuly. Alternatívou

môže byť aj ozvučnica vyrobená vo verzii Marína (teda z javorového masívu s orechovými inzerťmi, čo evokuje palubu jachty), pri tejto úprave je podstavec s talianskeho travertínu.

Všetky meniče sú tradične značky AudioBartetta, ktoré si podľa vlastných návrhov nechávajú vyrábať v Taliansku. Kalota výškáča má podobnú membránu z husto tkanej látky, ako používa napríklad Scan Speak. Nakoniec dodávateľom pre Xavian aj pre Scan Speak je nemecký výrobca Muller, jeden z mála výrobcov membrán na svete. Silný magnet a cievka s priemerom 2,9 cm navinutá z plochého hliníkového drôtu s medeným povrchom zabezpečujú rýchlu reakciu. Za ňou sa ukrýva labyrintová komora a nátrubok je stočený do zavináča.

Ako sme tak diskutovali o konštrukcii meničov, Roberto nám ich priniesol rozobrané, aby sme si mohli ochytať a dôkladne prezrieť jednotlivé konštrukčné súčasti. Stredobas a basy majú kôš zo zliatiny hliníka a horčíka a je vyrobený podľa autorského výkresu firmy XAVIAN. Po mnohých testovaniach sa nako-

exkluzívne vyhotovenie
reprosústav
fantastický priestor
verná a uvoľnená reprodukcia

do tandemu potrebujú
adekvátny zosilňovač

niec najideálnejšie správala hladká membrána z lisovaného papiera, ktorá je pripevnená na gumovom úchyte s dvojitou vlnou. Tento tvar minimalizuje peak na frekvencii okolo 800 Hz. Uprostred meničov je umiestnený hliníkový PLUG, vyfrézovaný z hliníka (nie je teda dutý ako u mnohých iných výrobcov) a pod ním je ešte hrubý medený disk. Štyri basáky dokopy vytvárajú plochu, ako keby hral 12-palcový basák, čo dáva predtuchu veľkého hlbokého basu. To, že je to rozdelené

do štyroch menších membrán, by teoreticky malo znamenať rýchlu reakciu, a teda dobrú dynamiku a presnosť. Tak som začal byť skutočne zvedavý, či to budeme aj počuť...

Kondenzátormi Mundorf nadupaná výhybka je u tohto výrobcu už samozrejmosťou, ako aj použitie kvalitných odporov a cievok. Výhybka je oproti modelu ORFEO zapojená klasickjším, paralelným spôsobom zapojenia, aby mohla ponúknuť bi-amping alebo bi-wiring. Takisto je v zapojení použitá topológia Fase Zero, vďaka ktorej si prechádzajúci signál zachováva správnu fázu.

Frekvenčný rozsah reproduktorov je od 30 Hz do 30 kHz a do tohto rozsahu by sa mali zmestiť aj veľmi hlboké tóny organu, ako aj triangle a iné nástroje a hlasy vyludzujúce veľmi vysoké tóny. Mimoriadne pozitívne sa javí aj jednoducho ovládateľná impedancia, čo spolu so strednou citlivosťou uľahčuje výber zosilňovača.

ZVUK

Aby si naše uši zvykli, tak sme si ako podmaz k diskusií pustili Eriku Badu s jej koncertným Baduizmom. Po tomto úvode sme prešli na jazz s výberovkou od vydavateľstva Blue Note. Táto hudba repráčíkom skutočne sadla, nástroje zneli živo a prirodzene, po chvíli sme sa cítili ako v jazzovom bare, ešte že tam nebolo nafajčené. Po chvíli sme prešli na Radiohead. Po týchto rôznych interpretoch sme už mohli konštatovať, že dynamika, ktorú nám sľubovali konštrukčné finesy, je skutočne veľmi dobrá. S tým súvisí aj precízne sfázovanie vďaka technológií Fase Zero, čoho výsledkom je vynikajúca priestorovosť. Takisto nebol výrazný problém ani s umiestnením poslucháča. Pri niektorých iných značkách je skutočne dôležité, aby sme sedeli presne uprostred posluchového trojuholníka. Pri dobrom sfázovaní a správnych vyžarovacích vlastnostiach, keď sa posúvame do jednej alebo druhej strany, "priestor cestuje s nami" podobne ako slnko, keď cestujeme autom. Túto finesu nám poskytujú aj všetky verzie PROMETEA.

Potom sme chvíľu laborovali so zapojením na pentódový zosilňovač, kde boli elektrónky zapojené ako triódy. Je pravda, že elektrónky dali sláčikom určitú ďalšiu malebnosť, ale tým, že bol výkonovo dosť slabší, už až tak nestíhal, a preto sme sa vrátili k tranzistorom, s ktorými bol výsledný zvuk živší, plnší a dynamickejší.

Po tomto návrate sme prešli na symfoniku a tak prišiel na scénu pán Čajkovskij a aj Igor

Stravinský so svojím Vtákom ohnivákom. Jednotlivé nástroje zneli čisto, malebne s dobrou kontúrou a umiestnením v priestore. Pri poriadnom forte a nástupoch orchestra a kotlov som si znova uvedomil dynamiku a hĺbku. Toto všetko pri veľmi dobrých detailoch v hlbokých pásmach. Výsledný pocit bol príjemný a malebný a na záver sme si pustili Dead Can Dance, kde mohla ešte viac vyniknúť úchvatná priestorovosť. Hrkáľky lietali po miestnosti, až sme ich s privretými očami mohli reálne vidieť. Ostatné perkusie zneli prirodzene, bubny mali dostatočné tóny a uprostred scény dominoval hlas speváka a speváčky.

Viem, že je to vec vkusu, ale pre mňa je čistý a jednoduchý zenový dizajn to pravé orechové. Hlavne, keď je použité masívne orechové drevo. Samozrejme, môžeme si priplatiť aj za vyhotovenie Marina, kde je použitý javor s tenkými prúžkami orechového dreva. Na presvetlenie posluchovej miestnosti ideálne. Zvuk by som zaradil medzi jemne mäkkšie charaktery, ale s dostatočnými detailmi vo všetkých frekvenčných pásmach. Hlavnou myšlienkou konštruktéra je, že celkový dojem musí byť harmonický a vyvážený. Myslím, že tento zámer sa podaril. No a obrovská dynamika je asi práve ten oheň a živosť, ktorú Prometheus priniesol ľuďom. ☒

Konštrukcia:

trojpásmová reprosústava
so zadným hliníkovým basreflexom

Použité meniče:

výškový AudioBarletta s priemerom 29 mm,
strednotónový AudioBarletta s priemerom 175 mm,
4x basový s priemerom 180 mm

Ozvučnica: z masívneho výberového
talianskeho orechu

Frekvenčný rozsah: 30 Hz – 30 kHz (v pásme – 3dB)

Deliacia frekvencia: 300 - 2000 Hz

Citlivosť (2,83 V/1 m): 90 dB

Odporúčaný výkon zosilňovača: 50 W – 600 W

Impedancia: 8 Ω

Rozmery (v x š x h): 120 x 256 x 366 mm

Hmotnosť: 80 kg/ks

Cena prevedenie orech: 16 243 €

Cena prevedenie Marina: 18 652 €

www.xavian.cz

eshop.xavian.cz